

Kyrkoherde Sven Ydén: De kyrkliga kasualhögtiderna.
 Prof. Otto Andersson: Koralmelodiernas och församlingssångens historia.
 Director John Sundberg: Bachs orgelkoraler.
 Prof. Otto Andersson: Församlingssången i våra dagar.
 Prof. Heikki Klemetti: Den kyrkliga körsången.
 Biskop Max von Bonsdorff: Kyrkligt ungdomsarbete och kyrkosång.

Den kortare litanian. Ett observandum inför Fastan.

Vid 1929 års kyrkomöte motionerade biskop E. Rodhe bl. a. (i motion n:r 3) om att i handbokens kap. 2 måtte införas den kortare form för litanian, som finnes upptagen i Vesperale för svenska kyrkan, Stockholm 1925, sid. 22 ff. att brukas alternativt i stället för den längre formen. Kyrkomötet ställde sig välvilligt till motionen och antog denna litanieform med några mindre retuscheringar av texten och med uteslutande av »Herre förbarma dig». Den 7 mars 1930 fastställdes kyrkomötets beslut av Kungl. Maj:t.

Vid en närmare granskning visar sig emellertid, att den i de vanliga handboksupplagorna och i sista upplagan av Missale förekommande versionen av den kortare litanian icke överensstämmer till fullo med den av kyrkomötet antagna formen, som återfinnes i kyrkomötets skrivelse n:r 14, mom. 2. Avslutningen — efter O Guds Lamm — lyder där på följande sätt:

»Prästen: Kriste, hör vår bön.
 Församlingen: Kriste, hör vår bön.

Prästen: Herre, handla icke med oss efter våra synder.
 Församlingen: Och vedergäll oss icke efter våra missgärningar.

Angående fortsättningen hänvisas till den längre formen för Litanian.»

I Kungl. Maj:ts cirkulär till samtliga konsistorier har emellertid kollektversikeln: Herre, handla icke med oss ..... uteslutits, eller bortfallit, så att avslutningen av litanian fått följande form:

»Prästen: Kriste, hör vår bön!
 Församlingen: Kriste, hör vår bön!

Sedan fortsättes i enlighet med den längre formen av litanian.»

Detta har törhända varit anledningen till att såväl i handboksupplagorna — åtminstone, så långt jag funnit det i Diakonistyrelsens upplagor och de första från Gleerups förlag, — som ock i Missalet, det av kyrkomötet uteslutna »Herre, förbarma dig över oss», åter in-

förts, och att det första kollektalternativet tryckts ut i sin helhet, men utan någon antydning om att något av de efterföljande kollektalternativen kan brukas i samband med den kortare litanieformen. Detta är påtagligen en ändring gent emot kyrkomötets beslut, en ändring, som icke kan anses innesluten i Kungl. Maj:ts fastställelse.

Eftersom åtminstone från Gleeerups förlag en senare handboksedition utgivits, som helt ansluter sig till kyrkomötets av Kungl. Maj:t fastställda form, synes det här nödvändigt att påpeka saken, dels för att enhetlighet skall ernås, dels ock för att tjänstförrättande präst och kantor icke må råka komma att följa olika varianter av denna kortare litanian, dels ock för att saken bör observeras även vid nya psalmboksupplagor.

Det torde ur liturgisk synpunkt icke kunna vara mera än en mening om att det är en avgjord förbättring att Kyriet här i högmässans avslutning icke upprepas, liksom det måste betraktas som en onödig utarmning om de tre senare kollektalternativen icke skulle komma till bruk annat än i samband med den längre litanian, vars användande ju kan inskränka sig till botdagen och långfredagen.

A. Adell.

Kyrkokalendern.

Den i förra årgångens båda sista nummer påbegynta kyrkokalendern fortsattes i detta häfte. För februari månads söndagar meddelas ett förslag till hymner, postludier och psalmer för högmässa med nattvardsgång, för aftonsång samt för ottesång, då sådan förekommer enligt lag. Vid detta psalmförslag, liksom vid valet av psalmer för den dagliga morgonbönen under veckans dagar, har eftersträfvats en stegring av passions-tankarna mot slutet av passionstiden. En viss sparsamhet med de mest utpräglade lidandespsalmerna har därför iakttagits för den under februari månad infallande delen av fastan. Veckan efter botdagen har helt präglats av föregående söndagens karaktär.

Nytillkomna prenumeranter meddelas att för den dagliga andakten utarbetats en serie böner, omfattande morgon- och aftonböner och allmänna kyrkoböner för en vecka. Häftet kan erhållas från Redaktionen av Tidskriften (adr.: Lund) till ett pris av 25 öre.

A. Adell.
